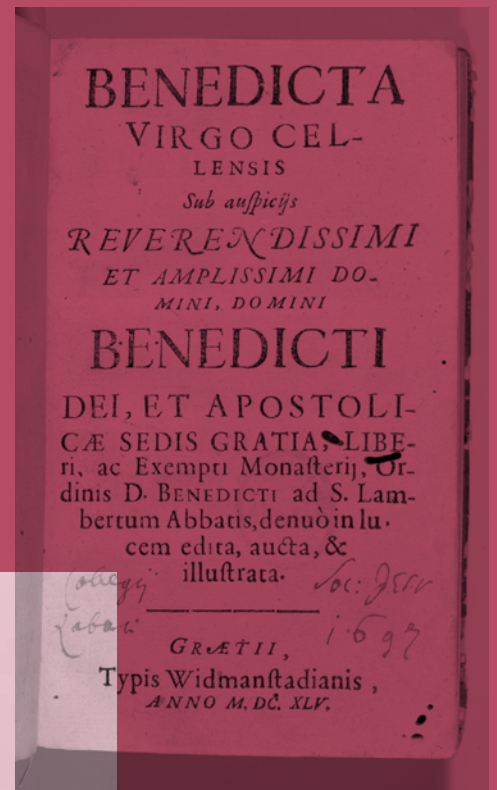

ARGO 59/1
2016

ARGO

Časopis slovenskih muzejev
Journal of the Slovene Museums

Podelitve nagrade in priznanj Mirka Šubica za leto 2015

Leto 2015 je osmo po vrsti, odkar Društvo restavradorjev Slovenije podeljuje svoje stanovske nagrade. Zapomnili si ga bomo po tem, da je bilo prav v tem letu kar osem nagrajencev. Tako velika številka je dokaz, da se število tistih, ki s svojim delom razvijajo konservatorsko-restavratorsko stroko, jo bogatijo in predstavljajo širši javnosti ter vidno pripomorejo k ohranjanju, reševanju in prepoznavanju kulturne dediščine, iz leta v leto povečuje. Povečuje se tudi število tistih, ki v delu svojih stanovskih kolegov prepoznavajo nekaj več in to s svojim predlogom tudi izrazijo. To dokazuje, da strokovnjakov z dobro voljo in navdušenjem ne zmanjka.

Tisti, ki jih stroka vsako leto počasti s slavnostnim dogodkom, se odlikujejo po kritični presoji, bogastvu dobrih idej in želji po iskanju novega. To je nekaj, po čemer prepoznamo tudi naše glasbenike, ki so nam s svojo glasbo pričarali drug čas in ki si jih zaradi pestrosti programa in navdihujoče izvedbe vsako leto znova želimo slišati. Že četrtič je bil z nami Simbolični orkester, a tokrat se mu je pridružil še kitarški Duo Aritmija. Zasedba: na godalih Dejan Gregorič, Barja Drnovšek in Klemen Bračko, na kitarah Tilen Stepišnik in Šemsudin Džopa, na oboi in kljunasti flavti pa Eva Jurgec.

Konservatorji-restavratorji se ukvarjajo z različnimi materiali iz različnih obdobij in skupaj s strokovnjaki drugih strok raziskujejo možnosti za čim daljši obstoj dediščine. Tako različna, kot so področja, na katerih se rojevajo nove ustvarjalne ideje, so različni tudi konservatorsko-restavratorski dosežki. Ponosni smo, da je bilo na enem mestu spet zbrano toliko znanja

in ustvarjalnosti. En delček tega smo lahko predstavili ob čestitkah našim nagrajencem, še veliko pa je ostalo skritega in zagotavlja, da to srečanje ni bilo zadnje.

Po uvodnih skladbah Simboličnega orkestra smo poslušali uvodne besede predsednika Društva restavradorjev Slovenije gospoda Jerneja Hudolina, pozdravni nagovor gospe Jane Mlakar, v. d. generalne direktorice Direktorata za kulturno dediščino, in profesorja doktorja Gorana Turka, prorektorja Univerze v Ljubljani.

Izbrati nagrajence ni lahko – še posebej zato ne, ker je delo konservatorjev-restavradorjev neslišno in skrito, dokler ga nekdo ne prepozna in želi počastiti. Tokrat je bilo delo komisije težje kot prejšnja leta, saj je bilo predlaganih več konservatorjev-restavradorjev. Poročilo o delu komisije, ki je izbrala letošnje nagrajence, nam je po glasbenem vložku predstavila predsednica Komisije za nagrade in priznanja Mirka Šubica dr. Gojka Pajagič Bregar. Komisija za nagrade in priznanja Mirka Šubica pri Društvu restavradorjev Slovenije (DRS) je delovala v sestavi:

Predsednica komisije: dr. Gojka Pajagič Bregar, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana

Člani komisije:

- ◇ dr. Jedert Vodopivec Tomažič, Arhiv RS, Ljubljana
- ◇ mag. Andrej Hirci, Narodna galerija, Ljubljana
- ◇ Drago Štimec, Tehniški muzej Slovenije, Ljubljana/Bistra
- ◇ mag. Blanka Avguštin Florjanovič, Arhiv RS, Ljubljana

- ◇ Jože Drešar, GNOM d.o.o., Ljubljana
- ◇ Marjanca Ambrožič Jeglič, Gorenjski muzej, Kranj
- ◇ Emina Frljak Gašparovič, ZVKDS, Restavratorski center, Ljubljana
- ◇ mag. Lucija Močnik Ramovš, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani, Ljubljana

Komisija za nagrade in priznanja DRS se je sestala petkrat. V predpisanem roku je na razpis prispelo 13 predlogov. Na podlagi sestankov in ogledov na terenu se je komisija za nagrade in priznanja DRS odločila, da bo podelila tri častna članstva, štiri priznanja in eno nagrado.

Častno članstvo Društva restavradorjev Slovenije je prejela Darinka Anastazija Virant, in sicer za pionirsko delo pri konserviranju-restavriranju keramike, porcelana in stekla

Darinka Anastazija Virant je po končani Šoli za oblikovanje in po uvajalnem obdobju pri gospe Darinki Bajec v letih 1962–1996 konservirala-restavrirala keramiko, porcelan in steklo v Narodnem muzeju Slovenije.

Na arheoloških izkopavanjih v Stični sta Darinka Anastazija Virant in vodja laboratorija za konserviranje v Narodnem muzeju Nada Sedlar razvili metodo dviganja arheoloških najdb v mavčnih ovojih, tako imenovanih poticah. Z Nado Sedlar sta sodelovali na arheoloških izkopavanjih tudi drugje po Sloveniji in uvedli prakso, ki pa je pozneje zamrla. Z imobilizacijo predmetov na terenu je Darinka Virant, odgovorna konservatorica-restavratorica

v Stični, omogočila natančno izkopavanje v laboratoriju in kakovostno interpretacijo najdb.

Darinka Anastazija Virant si je pri konserviranju-restavriranju keramike, porcelana in stekla prizadevala za izpopolnjevanje in odličnost. V svoje delo je premišljeno vključevala nove materiale in postopke za dokumentiranje, ki so jih uvedli takratni vodja oddelka Zoran Milić in mlajše generacije konservatorjev-restavratorjev. Pogosto se je napotila na študijske ogledе doma in na tujem. Bila je mentorica številnim muzealcem, ki so se izpopolnjevali v Narodnem muzeju Slovenije, in s tem izpolnjevala eno od matičnih nalog Oddelka za konserviranje in restavriranje. S predanostjo kulturni dediščini in skrbjo za varno in spodbudno delovno okolje je bila zgled vsem, ki so prihajali v stik z njo in njenim delom. S svojo strokovno avtoriteto je konservatorstvo-restavratorstvo dvignila nad raven obrti in določila etična merila za generacije, ki so ji sledile. Za pionirsko delo in prispevek pri konserviranju-restavriranju keramike, porcelana in stekla je Društvo restavratorjev Slovenije Darinki Anastaziji Virant s ponosom podelilo častno članstvo.

Častno članstvo Društva restavratorjev Slovenije je prejela Metka Kraigher Hozo, in sicer za izjemen prispevek k raziskovanju slikarske in konservatorsko-restavratorske tehnologije

Profesorica Metka Kraigher Hozo je po diplomi na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pomembnejši del svojega delovnega opusa namenila posredovanju znanja o genezi slikarskih del. Študentom na Akademiji likovnih umjetnosti v Sarajevu je tako omogočala seznanjanje z metafiziko in razsežnostmi ustvarjanja pri različnih dejavnostih. Po drugi svetovni vojni je kot vodilna oseba akademije zagovarjala potrebo po ustanovitvi restavratorskega oddelka s študijskim programom, ki bi izbrane študente v skladu z okoliščinami usposabljal za zahtevne naloge zaščite, varstva in ohranjanja dobrin iz preteklosti v Bosni in Hercegovini. S projektom *Evropski most za Sarajevo* je dobila mednarodno oporo za uresniči-

tev svoje zamisli. Pri tem je s pomočjo slovenskega restavratorstva, predvsem Restavratorskega centra in Oddelka za restavratorstvo na likovni akademiji, opazno pripomogla k spoznanju, da nova država potrebuje lastno tovrstno multidisciplinarno zastavljeno dejavnost, ki bo strokovno in razmeram primerno varovala svojo dediščino in s pridobljenimi izkušnjami neposredno izpopolnjevala znanje. Ob uspešnih skupnih prizadevanjih za nastanek restavratorskega oddelka in še posebej zaradi zaupanja v znanje in usposobljenost slovenskega restavratorstva, ki ga je pri tem pokazala prof. Metka Kraigher Hozo, je Društvo restavratorjev Slovenije ponosno, da jo lahko imenuje za svojo častno članico.

Častno članstvo Društva restavratorjev Slovenije je prejel Ferdinand Meder, in sicer za mednarodno povezovanje in prispevek k razvoju konservatorsko-restavratorske dejavnosti

Gospod Ferdinand Meder je po diplomi iz umetnostne zgodovine na Filozofski fakulteti v Zagrebu in izpopolnjevanju na pariški Sorboni deloval na področju varstva dediščine kot praktik in kot vodilna oseba. Kljub prepogosto nenaklonjenim okoliščinam je nadvse ustvarjalno uresničeval svoje naloge pri ohranjanju in varovanju dediščine. Predvsem je restavratorstvo razumel kot dejavnost, ki s svojimi multidisciplinarnimi metodami opazno blaži posledice naravnih in drugih nesreč ter vse bolj destruktivnih dejanj časa, v katerem živimo. S podporo raziskovalni smeri restavratorstva pa je pripomogel k objektivnejšemu odnosu do dediščine in njenega nenehnega spreminjanja.

Prav to je sodilo med ključna področja sodelovanja z Restavratorskim centrom Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Ob novih spoznanjih so bili skupni posegi v materialno substanco dobrin iz preteklosti učinkovitejši, prav tako pa tudi skrb za njihovo varno in veljavno umeščeno v prostor. Potresi in vojne razmere so še okrepili sodelovanje in ga spreminjali v skupne naloge ne le doma, temveč tudi na mednarodnem področju.

Obsežna prizadevanja za učinkovito zaščito dediščine in umeščanje

posameznih dobrin v objektivno stvarnost in hkrati v zavest posameznika in družbe so cilji, ki so uresničljivi s skupnim delom. Gospod Ferdinand Meder je k temu odločilno pripomogel. Društvo restavratorjev Slovenije je zato počaščeno, da ga lahko imenuje za svojega častnega člana.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2015 je prejela dr. Jasna Malešič, in sicer za vodenje raziskovalnih in konservatorsko-restavratorskih projektov v zvezi z ohranjanjem in varovanjem kulturne dediščine Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani

Dr. Jasna Malešič je že več let predana konservatorstvu-restavratorstvu in kot vodja konservatorsko-restavratorske službe v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) v Ljubljani pozornost namenja trajnemu ohranjanju nestabilnega in ranljivega knjižničnega gradiva. Nadaljuje poslanstvo raziskovalno usmerjenega laboratorija za varovanje in ohranjanje knjižničnega gradiva v NUK-u in se ukvarja z odkrivanjem različnih možnosti za vzpostavitev stabilnejšega okolja, v katerem je gradivo, ter z razvojem in vpeljavo novih metod za stabilizacijo ogroženega gradiva.

Najpomembnejša prispevka k ohranjanju kulturne dediščine na papirju v zadnjih letih sta množično razkisljenje arhivskih izvodov knjig in skrb za primerno hranjenje in razstavljanje knjižničnega gradiva. Pod vodstvom Jasne Malešič sta se v sodelovanju z nizozemskim podjetjem Preservation Technologies B. V. začela leta 2013 in še potekata. To je zahtevna naloga, saj gre za nepredstavljive količine knjig, ki jih je treba pred postopkom pregledati, ugotoviti stanje, pripraviti izbor in včasih tudi konservirati in restavrirati, saj pri razkisljevanju ne smejo nastati nove poškodbe gradiva. Govorimo o velikih količinah, saj je bilo od približno 17.000 enot najstarejših arhivskih izvodov izbranih za razkisljenje okoli 15.000 enot. Take priprave zahtevajo poleg spremljanja znanstvenih dosežkov na tem področju izvedbo kemijskih analiz pred razkisljenjem in presojo o primernosti gradiva za izbrani postopek. Pri tem je treba opraviti veliko

strokovnega in organizacijskega dela, saj pripravljanim postopkom sledijo še priprava gradiva za transport in nadzor transporta v tujino in nazaj, po vrnitvi pa ponoven pregled, namestitve knjižničnih oznak in skrb za primerno hranjenje gradiva. Jasna Malešič je ob izvedbi projekta sprožila še urejanje gradiva v skladiščih.

Ob tem ves čas skrbi tudi za primerno okolje pri razstavljanju pomembnejših knjižnih spomenikov. Tako je leta 2014 za razstavo *Cerkev slovenskega jezika*, na kateri je bila na ogled izjemno dragocena, v mestnem arhivu v Memmingnu v Nemčiji na novo odkrita 450 let stara knjiga *Cerkovna ordnina*, skupaj s kolegi pripravila načrt za izdelavo vitrine za vzpostavitev primernih razmer v času razstavljanja.

Vsa njena prizadevanja so pomemben prispevek k raziskovanju, hranjenju in zaščiti dragocene knjižnične dediščine, zato je Društvo restavratorev Slovenije podelilo Jasni Malešič priznanje Mirka Šubica za leto 2015.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2015 je prejela Tina Buh, in sicer za uvedbo inovativnega postopka pri čiščenju poslikav na tkanem nosilcu

Višja konservatorica-restavratorka Tina Buh, specializirana za dela na papirju in fotografijo v Narodni galeriji v Ljubljani, je ob strokovnem vodenju konservatorsko-restavratskega dela projekta *Prebujanje lepote – Zbirka viktorijska umetnost* konservirala osem poslikanih tekstilnih stenskih oblog iz te zbirke. Umetnine iz zasebne zbirke *Crowther Oblak* so v Narodno galerijo prispele leta 2013 v zvitkih, kot so bile tudi kupljene.

Zbirko sestavljajo večinoma dela na papirju, v njej pa je tudi osem poslikanih tekstilnih stenskih oblog različnih dimenzij, višine skoraj 400 centimetrov in širine do 70 centimetrov. Pripisane so Mary Evelyn De Morgan (1855–1919). Stanje oblog je bilo slabo. Nosilec je bil umazan in poškodovan. Imel je natrgane robove, rjaste predrtine ob vseh robovih in madeže zaradi stekanja vode med hranjenjem ali razstavljanjem. Strokovna komisija Narodne galerije je sprejela odločitev,

da je pred razstavljanjem nujen poseg. Ta je bil kompleksen in zahteven, zato je Tina Buh k sodelovanju pritegnila strokovnjakinje za tekstil iz različnih institucij.

Načrtovano je bilo čiščenje vseh osmih umetnin, za štiri izbrane stenske obloge pa je bila predvidena priprava sistema za obežanje tkanin v Pokrajinskem muzeju Ptuj Ormož. Suho čiščenje ni dalo zadovoljivih rezultatov, zato je bilo treba preučiti možnost mokrega čiščenja. Pri tem je kolegica Tina Buh preizkusila metodo čiščenja na vodo občutljivih tehnik na papirnih nosilcih, pri kateri se s pomočjo ustreznih materialov in načela kapilarnega vleka uporablja prav voda, ter predlagala uporabo enakih materialov in principa tudi za mokro čiščenje stenskih oblog. Za prenos načela čiščenja velikih tekstilnih stenskih oblog je Tina Buh razvila opremo – to je kapilarno enoto, prilagojeno za čiščenje razvite stenske obloge v enem koraku, delovno površino ustrezne velikosti z možnostjo nagibanja.

Za inovativen pristop k reševanju poškodovanih tkanin stenskih oblog in izpeljavo konservatorsko-restavratskega posega ter za prispevek k novemu načinu čiščenja tkanih nosilcev je bilo Tini Buh podeljeno priznanje Mirka Šubica za leto 2015.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2015 je prejel mag. Boštjan Roškar, in sicer za dragocen prispevek k ohranjanju pahištvene dediščine na Slovenskem Pokrajinski muzej Ptuj Ormož hrani veliko pahištva iz različnih obdobj in iz najrazličnejših materialov, med katerimi pa prevladuje les. Takšno pahištvo za restavratorko pomeni poučno in zapleteno potovanje skozi čas.

Mag. Boštjan Roškar si je že pred službo v ptujskem muzeju nabiral dragocene izkušnje pri starih in spretnih mizarških in podbarskih mojstrih. V dolgoletni muzejski delovni praksi pa je z delom na eksponatih in s poglobljenim preučevanjem teh predmetov še dodatno izpopolnjeval svoje znanje. Mag. Boštjan Roškar je v 25 letih dela v Pokrajinskem muzeju Ptuj Ormož konserviral in restavriral več kot 120 kosov pahištva in različnih glasbil za muzej in druge sorodne ustanove.

Med njegovimi dosežki velja omeniti tudi izdelavo številnih maket Ptujkega gradu in sakralnih objektov iz bližnje okolice. Pri svojem dolgoletnem delu se je izkazal z natančnostjo, predvsem pa s subtilnim odnosom do pahištvenih kosov, ki jih je ohranil in približal izvorni podobi, pri tem pa je znal v njih razbrati tudi podrobnosti, ki jih večina niti ne opazi. Ob izvajanju konservatorsko-restavratskih posegov na pahištvu in drugih lesenih predmetih mag. Boštjan Roškar pripravlja tudi pedagoško gradivo in nesebično predaja strokovno znanje in mojstrske spretnosti mlajšemu rodu prihodnjih strokovnjakov.

Številne konkretne konservatorsko-restavratske posege na pahištveni dediščini je mag. Boštjan Roškar predstavil javnosti. Svoja opažanja in podrobno poznavanje muzejskih kosov pahištva je strnil v več strokovnih člankih in v tesnem sodelovanju s kustodinjo za kulturno zgodovino Tatjano Štefanič tudi v najnovejši obsežni dragoceni znanstveni monografiji z naslovom *Razkošje na podeželju. Pahištvo v ptujskem gradu*.

Za dragocen prispevek pri ohranjanju pahištvene dediščine je Društvo restavratorev Slovenije podelilo Boštjanu Roškarju priznanje Mirka Šubica za leto 2015.

Priznanje Mirka Šubica za leto 2015 je prejel Oddelek za kamen in štukaturo Restavratskega centra Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, in sicer za izjemno uspešno izvedbo konservatorsko-restavratskih del na izvornikih in za izdelavo kopij kipov Lojzeta Dolinarja na stavbi Delavske zbornice v Ljubljani

Izjemno dobro vodena in usklajena ekipa Oddelka za kamen in štukaturo Restavratskega centra Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je pod vodstvom vodje oddelka mag. Nine Žbone v letih 2013–2014 v skladu s konservatorskim načrtom in izdanimi kulturnovarstvenimi pogoji ZVKDS OE Ljubljana in z angažmajem višje konservatorke Marije Režek Kambič izvedla vse potrebno za konservatorsko-restavratska dela in izdelavo kopij kipov Lojzeta Dolinarja na stavbi Delavske zbornice v Ljubljani. Ulično zelo

izpostavljeni kipi iz umetnega kamna ponazarjajo ključne panoge človekovega dela: ženska figura s snopom ponazarja poljedelstvo, moški z različnimi simbolnimi predmeti v rokah predstavljajo promet, rudarstvo, stavbarstvo, livarstvo in kemično industrijo, ženska s predivom pa tekstilno industrijo. Dolinarjevi giganti so bili po znanih navedbah izdelani leta 1928 in so ključni del stavbe, ki je kulturni spomenik (EŠD 8788).

Že leta 2006 je bil na pobudo Slovenske kinoteke in nadzornega odbora lastnikov stavbe opravljen urgentni pregled prostostojećih figur na atiki strehe Delavske zbornice. Ugotovljeno je bilo, da so bili kipi zelo ogroženi, saj so imeli številne razpoke, ki so segale v globino substance in s tem povzročale odlome in torej izgubo delov originala. Odlomljeni deli so ogrožali mimoidoče na ulici, to je pozneje potrdil tudi ogled inšpektorja. S podporo nadzornega odbora lastnikov je upravniku stavbe uspelo pridobiti sredstva na javnem razpisu Ministrstva za kulturo. O demontaži figur in podrobni analizi stanja in ogroženosti originalov se je strokovna komisija na Restavratorskem centru odločila za izdelavo kopij figur. Te so bile uspešno izdelane na podlagi konservatorsko-restavratorskih del na zelo poškodovanih originalih, ki so bili večinoma sanirani po načelu minimalnega domodeliranja – zgolj na podlagi ohranjene originalne substance in z zagotovitvijo ustrezne pričevalnosti. Kopije so bile pozneje v zahtevnih okoliščinah in ob dobro načrtovanih delih uspešno montirane na atiko stavbe. Ob tem so bili sanirani tudi atlanti na obeh kamnitih portalih ob Miklošičevi cesti.

Ker gre za zelo uspešno načrtovana in izvedena konservatorsko-restavratorska dela in zahtevno izdelavo kopij kipov na stavbi, ki pomembno sooblikujejo ulično podobo Miklošičeve ceste v Ljubljani, je prejel Oddelek za kamen in štukaturo Restavratorskega centra Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije priznanje Mirka Šubica za leto 2015.

Nagrado Mirka Šubica v letu 2015 je prejela Miladi Makuc Semion za življenjsko delo – za dosežke

pri raziskovanju, konserviranju-restavriranju in pedagoškem delu na področju lesene polikromirane plastike

Akadska kiparka, konservatorska-restavratorska svetovalka in izredna profesorica Miladi Makuc Semion je v svet konservatorstva-restavratorstva stopila že pred 34 leti, ko se je leta 1981 vpisala na podiplomski študij konservatorstva in restavratorstva na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Zelo kmalu, že leta 1982, se je zaposlila v Restavratorskem centru Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Sprva je bila sodelavka, v letih 1991–1993 pa vodja Oddelka za polikromirano plastiko. Izvedla je vrsto konservatorsko-restavratorskih posegov na gotski leseni plastiki iz Goriškega muzeja v Kromberku in na več oltarjih v številnih cerkvah po Sloveniji, med katerimi izstopajo rešitve na oltarju sv. Petra iz župne cerkve svetega Petra v Komendi.

Leta 1993 je prevzela mesto prve in edine konservatorke-restavratorke za leseno polikromirano plastiko v Narodni galeriji v Ljubljani, v letih 1995–2000 pa je bila tudi vodja oddelka. V tem obdobju njenega delovanja se je v Narodni galeriji zvrstilo več pomembnih razstavnih projektov, pri katerih je imela Miladi Makuc Semion zelo pomembno vlogo. Poleg reševanja in vzdrževanja umetnin iz *Stalne zbirke slovenske umetnosti* v Narodni galeriji so bili zelo zahtevni postopki izvedeni na umetninah, vključenih v projekte *Kiparstvo okoli leta 1900*, *Gotika v Sloveniji* in monografske razstave slikarjev ali kiparjev Valentina Metzingerja, Mojstra HGG in Ivana Napotnika, če naštejemo le najodmevnejše. Že samo v okviru teh projektov je šlo skozi njene roke več kot 50 umetnin, od katerih jih precej sodi med vrhunske umetnostne dosežke v Sloveniji.

Leta 2002 je bila Miladi Makuc Semion objavljena k sodelovanju pri širitvi in posodabljanju Oddelka za restavratorstvo na ALUO UL. Tam je najprej prevzela mesto docentke in kmalu še profesorice za vse predmete, povezane s konserviranjem in restavriranjem lesene polikromirane plastike. V letih 2006 in 2007 je bila predstojnica Oddelka za restavriranje, v letih 2007–2009

pa prodekanka za gospodarske zadeve. S svojimi izkušnjami pri razreševanju različnih zahtevnih dilem v zvezi s poseganjem v umetnine je velikokrat spodbudila razmislek o primernosti že utečenih postopkov in uporabi uveljavljenih materialov v stroki, z mestom profesorice pa so se njene ideje lažje uveljavile po vsej Sloveniji. Z mentorstvom pri raziskovalnih, diplomskih in magistrskih nalogah – do zdaj jih je bilo že več kot 50 – je vplivala na razvoj metod pri reševanju dediščine. Delo s študenti in v številnih strokovnih komisijah je spodbudilo še aktivnejše posredovanje znanja v obliki objav in javnih predstavitev. Bibliografski sezname obsegajo več kot 150 enot. To dokazuje njeno aktivno delovanje v stroki.

Kot vedoželjna ustvarjalka, raziskovalka in strokovnjakinja se je ves čas delovanja udeleževala izobraževalnih delavnic, simpozijev in konferenc v Sloveniji in tujini ter na njih aktivno predstavljala svoje dosežke. V zadnjih letih je ob reševanju umetnin iz starejšega obdobja začela obravnavati tudi moderne in sodobne umetnine. Pri tem se je spoprijemala predvsem z etičnimi dilemami. Svoje delo je predstavila na razstavah v Sloveniji in na simpozijih v tujini.

Zaradi široke razgledanosti in nenehnega razmišljanja in iskanja primernejših in bolj etičnih rešitev je bila Miladi Makuc Semion povabljen in številne strokovne komisije. Še večkrat je z dragocenimi nasveti pomagala pri reševanju strokovnih vprašanj, čeprav njeno delovanje ni zapisano v uradnih dokumentih. Pomaga ne le z nasveti, ampak tudi z dejanji, npr. pri izvedbi razstavnih projektov v okviru ALUO UL, študentskih predstavitev doma in v tujini in pri realizaciji filmov in delavnic za otroke, povezanih s projektom *Ajkec pri restavratorjih*.

V želji po izboljšavi standardov naše stroke, po večji prepoznavnosti in promoviranju je ves čas sodelovala pri pripravi dogodkov ob podelitvah naših stanovskih nagrad in priznanj. Ustvarila je tudi reliefni medaljon s podobo Mirka Šubica za dobitnike priznanj in nagrade Mirka Šubica. S priznanjem leta 2010 je ta medaljon prejela tudi sama.

Miladi Makuc Semion je oseba, ki si ves čas prizadeva za strokovno ter etično in moralno popolnost. Njeno delo je prežeto s kritično presojo, ki spodbuja k razmisleku in napredku v stroki. V času nenehnega hitenja je ta lastnost redka in v konservatorstvu-restavraciji izjemno pomembna odlika.

Za življenjsko delo – za dosežke na področju raziskovanja, dokumentiranja, konserviranja-restavriranja ter pedagoškega dela na področju lesene polikromirane plastike, slik na lesu in umetnin iz drugih materialov, je Društvo restavradorjev Slovenije podelilo Miladi Makuc Semion nagrado Mirka Šubica za življenjsko delo.

Po prejetih diplomah, plaketah in cvetju ter čestitkah je nagrajenka, izr. prof. Miladi Makuc Semion, povedala nekaj o svoji konservatorsko-restavratorski poti, slavnostni del prireditve pa smo sklenili še z zadnjim delom glasbenega programa v izvedbi Simboličnega orkestra z gostoma.

Ob koncu prireditve smo se zahvalili vsem, ki so nam omogočili in pomagali izpeljati slavnostni dogodek. Ob tem se znova zahvaljujemo gospodu Blažu Peršinu, direktorju Mestnega muzeja Ljubljana, ker nas je leta 2015 že četrto leto zapored gostoljubno povabil, da pripravimo svoj slavnostni dogodek v atriju Mestnega muzeja. Najlepša hvala tudi ministrstvu za kulturo Republike Slovenije, ker je finančno podprlo uresničitev dogodka, ter gospe Jani Mlakar, v. d. generalni direktorici Direktorata za kulturno dediščino, in rektorju Univerze v Ljubljani, profesorju doktorju Goranu Turku, ker sta si vzela čas in se nam pridružila na podelitvi.

Sl. 1 – Podelitev nagrade, priznanj in častnega članstva Društva restavradorjev Slovenije za leto 2015. Z leve: Irma Langus Hribar, Miladi Makuc Semion, zadaj dr. Josip Korošec, Tina Buh, zadaj Ferdinand Meder, Jasna Malešič, dr. Cojka Pajagič Brežar (predsednica komisije), Jana Mlakar (v. d. generalna direktorica Direktorata za kulturno dediščino MK RS), zadaj Jernej Hudolin (predsednik DRS), mag. Boštjan Roškar (foto: Valentin Benedik)

